

(Бүтүүтүн 3-с стр. нөP).

УГДЬОБУР-97" ЛААБЫР
ҮЛЭТИТТЭН

Толгоон Хатынчаалар Таатта үрэх сэмий нөстүү, эзэх мнөстөнийг 1880-д сүүлчээр тунсалж онгохуу-
лаах сүрүяаччылар айар, сынчынар дыгалары ту-
тудан үлөдө жирибтэ уонна көккэ сылаарга үлэлэ-
битэ, Сүрүяаччылар Семен Давыдов мэргэһинин,
Леонид Попов, Николай Заболоцкий—Чысхаан,
Алексей Барник, Феоклист Сафронов, Гаврил Ку-
ралов—Удурэ Адо уо.д.а. келэн сынчына сылды-
хытара. Ол эрэри олоххут араастаан өрө-таннары
ытылган сүрүяаччылар айар дыгаларын халдыны
нөтүрү тардан үктэл оностубуттара, өмөн өгүрүк
куйааска, ардахха-сирбиккэ бөлүөлөк сүөхүлэрэ
калхаланар сир оностубуттара, түнүктэри араама-
ларын туура тардан ылымтара, хосторун уонна та-
һынаары сарайдарын ааннарын нөтүргүлээбиттэрэ,
онноофтор муостатын, үрдүн өпсөйүн көтүрө сатаан
баран кыыбайбакналар бырахымтара, олбуорун сүд-
дүгүстөрүн сыйымтаан ылымтара, баҕаналарын
түөртүлээбиттэрэ, олору софобун модун техникала-
рынан тохута төбистөрбниттэрэ.

Чакыр орто окуучуларын директору В. В. Дятковская туурооуутунан ити даяз чөлүктөр түһөрлүгүнэ уонна «Дьаһур-97» даягыр үлэтирин ситисте. Учууталлар К. К. Адамов, Г. Н. Петров түһүктөр араамаларын, тахсар уонна хосторун ааннарын сабалыы окурдулар. Е. А. Флегонтов салайар лэбидизэ кырдыадастарга сэрим, үлэ ветерана К. Н. Адамов, Е. А. Миренов, В. Г. Титов, Н. И. Васильев, Н. Р. Луконцев, сэрим сылларын оҕолоро П. П. Митин, П. П. Флегонтов, А. В. Филиппов, Н. Н. Афанасьев, пенсионердар М. Л. Карпов, С. А. Филатов уо.д.а. оҕуолбаларын туурооран сага маһынан олбуордаатылар, дьыэнни, таһынааһы көмө сарайдары өрөмүөннэстилэр, араамаларын таастаатылар, сага сарайы тутан аны бэлэмнелэр нуухуна өнөрдулар, даяз итлөр систематын сагалыы таһымалар, кырдыадастар оҕолорун, савиһирин тустарыгар босхо үлэлэтидилэр.

Олохтоох оскуола учууталара, үлэһиттэрэ сын-
налар дьэ иһигэ-тайык ыраастаатылар, бөдү-сыйы
уматтылар, атык сиргэ тастылар. Лаазыры үөрүү-
лээхтик айыыга директор Н. В. Дьячковская, ла-
азыр начальнигыга, олохтоох оскуола биологига
уонна химигида учуутала Евдокия Степановна Гу-
ляева, нэһилиэк байылыга Афанасий Михайлович
Кириллин, «Күлүүкэ» уһуулаа сэдэйдиссэйэ Вар-
вара Константиновна Еремеева, бу дьыһын туттар-
быт, урукку Эрилик Эристовун аатынан совхоз ди-
ректора Роман Афанасьевич Филиппов кыттыыны
ылдылар.

Ону тэгэ улуус бийр ухун нэвчилэснн үгүс олох тохторо ити үөрүүгэ-көтүүгэ сымрытылар. Тыл отогчилэр «Дьовур 97» лаабыр бары үлэнтитэрингэр айымнылаах, таһаарымлаах үлэни, сынныанааччыларга дуоһуна, астына сынныаналларыгэр багардылар уонна кэлэр сылларга майна лаабыр аһыллар күннээх буоллабына халаларыгэр итиэдилар. Чакыр нэвчилэснн көрө-болнө мнэстэлэрингэр сындыалларыгэр, үгүс үлэнтит дьомнорун кытта көрсүбэллэрингэр бадаларын тлэртүүлэ итинэнэ дьоллоох ово саастарын малдын өйдүү-сүмэ сындыалларыгэр, сыбээстэрин бьыспаттарыгэр өттилэн.

Лаабыр 12-ин күнүгэх икки түһүмүгүнүн үлүгү-тө. Вастакытыгар ахсааныга дьонурдаах улуге араас охкусталарыттан 21 үөрэнээччи дьариктаныылар. Кинилэри олохтоох охкуола математик учууталлара Саргылана Николаевна Фиделпова, Василий Васильевич Петров үөрэтталэр. Оттон иккис түһүмүгүгө саха тылын, литературатын уонна фольклорун нэриэйдиринэр 25 үөрэнээччи кэлэн сыныаныылар. Кинилэри гимназия учуутала Мария Егоровна Филиппова, норуот үөрэйдиритини улуустаары управлениетыттан Мария Семеновна Виокуорова дьарытаатылар, оҕолор албах саҥаны биллиндэр-сөрдүлөр.

Үөрэнсэчлээр үөрэнэлэрийн, сүүлчлаларын та-
һиан нийлнэж көр-балнэ аймгытын кытта билнэ-
тылэр, сырдык, ырас уулаах көдүчлэлэритэр сөтү-
лээгилэр, Эришнэ Эристин музейгэр сырттылар.
Оболор таргачалларыгэр үөрөншнэ учдулаларыгэр,
таадыр бары үлэиттэригэр, минньэгс, tototoy ас-
гаах повардар Зоя Николаевна Адамова, Марфа
Афанасьевна Филипповага истинник махтаннылар
онна күннэлэргэ үтүө бафарысларын тиэртилэр.

Николай Филиппов,
хакмат общ. корп.

ОСКУОЛН БАЙДА
ҮРДҮККЭ КЫНАТТЫР ЭРГИЙБЭТ ОБО СААС

Мин бу туһунан кэмнэгэр суруйа охсубатайым. Ол эрэри, нааиччы, сомуна сөйбүт диэнэ. үгүс-төр өйдөрүгэр-сүрэхтэрингэр бу очкуоттуур дьоро кинэа, оёо саяс кэрнэте ол ла өй умнуулаа союба.

Мугуудайдаага Сыннаагаг дэлгэцтэр мустубуу бөхүүлээ олохтоохторо, төрөншүүтэр олохтоох оро тэрлэтэни 10 сыйлааа үлэти түмэн нөрдөрөө баястатанхтөн, концердин салдыбакка, сыйлайбакка илтринэиэргээн нөрдүдэр.

Быыстаниаа ҕуох-ҕуох суоҕу: айыыда маты:
Иаалларыттан оҕоһуллубут сувенирдар, өрүдээт
оҕоһуллубут сэмьуурдар, быысапкалар, кумаа-
быттан оҕоһуктар, о. д. а.

Композерды Оля Васильевна уюна Сени Тарабу-
кни (III кыл, үрөнөччилэрэ) дорфманоохтук са-
гаран, дэлуунаахтык тутан-халтан салайдылар.
Бииртэи биэр кайы сөбүөн бурдук сиздэрэй көс
туумтээх оҕолор үтүкүүлээ тэйдилэр, сахалыы
нууччалыы ырыалар тартыһыннылар.

Бирзһынынын уратынан бары кылнастар
иуучалыны остурубалары, сценкалары, көрдүөс-
төөх ералаштары иуучалыны тылынан туруорубут-
гара буолла.

ҮТҮӨБЭ УГУЙАР АНАЛЛАНАН

Төлийгө дотсад аан бастаан 1965 сыллаахха аһыллыбыта. Ол кэмтэн элбэх хаар уудууна, элбэх уу сүүрүгүрдэ. Вилинин «Кустук» дотсад төөргөнэ чуумшурэн турар. Оттон кыһын хайдах өтөө?

[illegible]

П. Д. Захарова 650 нитистигэр 24 сүд үлээтэ, Галина Дмитриевна дьааһыла өбөлөрүн тылын сайыннарыыга, таба санарда үөрөтүнэ үгүс сыратын биэрэр. Оттон М. Д. Захарова — «Кустук» дөтөд лөрбө уһууһааччыта, Кеня ырааһааннары үтүкүү дьинит эгэтэтигэр уһуйар, бийлигистэн кыргыттары истээнэргэ, оһурухуну аһыаһага үөрэтэр.

Н. Е. Гуляева 1990 сэлтан сагалтан ово онуу-
лүүр-дүүнүүнүүр дьобурун сайыннарыгта үлэниир
Улууска 2 төгүл семинар ыппыта, «Ого уруһуй
дуур дьобурун сайыннарыгта сага ыһыан» диэн
темада диктилат суруйан педагогический аады-
ларга кыттыгыта, Десад кыркый худоннхтара
«Дети республики против алкоголя» диэн уруһуй
конкурсугар кыттан 6 ого грамотанан нагараада-
ламмытара. П. Е. Христофорова илэг биллиэхх,
дүүлүрдөөх үлэниит. Улууска биринистээх мнесто-
лэргэ сылдыар дуобатчыт, тенниичт. Овоһуру иста-
таарга, окургоһон аһыарга, быһаһаһыларга үһү

Экологической ооньуулар

Оруллаах ооньуулар

Бу экологической ооньуу атын хайрсахата, Манна тулалхыг эйгэ ис хохонугар сэт түбэһинээр илдибит экологической дьарык хил буурдарынан олобуран намыллар, үүнэһинээр аналлаах оруоллары толорон инициативканы ооньуоһун орду уруоктарга, кылаас чаастарыгар ыыттылар. Ооньууга кыттааччылар байэлтэригэр бэриллибит оруоллары дьыгизэх, бүтүгүчү баар олоххо чугаһатан толороллоро прданаар. Ол иһин бу ооньууга боламиянич эрдэттэн күүскэ барар. Оччоҕо эрэ хас биирдии геройу норооччулар итэҕэйэллэрин мурдун ооньуоһун ектиһиллэр.

Экдлогическай фантэстическай ооньуулар оюолору ордук лнтернэтирэтэдэлэр оюн кинилэр ооньуур бабалара улаатар. Оюн мааньык ооньуулар кнннхэтэрнн сөл.

«Космической экспедиции»

Биднийг нэмгэ нэгмөн байгаагүйн үүсгэс мэгддэг. Аны «хөгжр тэргээхдэг» тусархайн араас нэгддэг, олоо нэгддэг, манна нэгддэг дээ үүддэг курдук номохтөр элбхтөр. Бэлэр олоохтөр бүлбүх, улахаттар даганы болгоомтохорун тар дар бүлбүхдэг.

Нү туһунан ис хоёононых фантастический ооньүүнү тэрийэн ыытыахха сөн. Ооньүүнү ыыттааччылар атын планеталар дөөнөрүн, жанылар дээрэгтарын туһунан элбэх фантастический литератураны ааган бэлэмнэвэллэр.

Экспедиция составыгар атын планета зоолотара, биолотара, географтара, физиктара, эколотара, па

[illegible]

Концерт бүтээнх нүүмэрийгэр туналы үргүн куон талаах, хал-хара саралааннаах кыргыттар, манча, сорочкаларыгэр хара «бабочкалаах» уолаттар -- барыта 80-тан тахса оюо кыргыттан туран толор-бут хордара тэрээни дымсчыхчы нүүстээрин көр-дөддө.

Төрөшүүтэр өвөлөрүн сийлишилэриттэн үөрэн астынан, дүдүгүн сыйыңанан бардылар. Нөнүктүрэн илэ үдэрээбэт эрчимсөөх, баай фантазиялаах, туу-хуйн үлөһүр улууталдары, куруһуок салайааччыларын махтаа улахын.

Светлана ИВАНОВА,
Мугудай «Баба санза» оскуолатын
Х кылаарыны үөрэнээччигэ.

бар, дуубат хазмыгын, теориягын үерэтннн са-
балаата.

1997 сэл Урьдхириг сэлхүүн биллэрлэлтиг нэг, итгэлхэ амаллаах даааллар шынхлынньлар. «Амарх-аһмал санааланы» нэдлэлтэгэр төрөө түтгэрбат, бааһнаа хайааһыгбалара кыттан кюмо оюордулар концерт көрдөрдүлэр. Уу харчын 500 тыг солг киирдэ, оу таһын биллэ үлэбигнэр ураты наадалаах кумаарын, харандааһын, кюмастеркчан, сонгуурдарын, итгэлхэ-хомууһунан кюмо оюордулар. Адалар күн нарийгэр 6 саястаах уелаттарга «Үрүн Уолан», нарийгтарга «Кустукчаана кюо» конкурстар Культура днэтигэр барт тэрээһиннээхтик шынхлынньлар. Алта түбүмэхтээх эрийснлээх киирсин кэвнэтэн Вася Коркин Үрүн Уолан аатын ылла, Оттон Аня Толстоухова Кустукчаана кюнан биллэрдиннэ. Бу конкурсна «Иванушка» бааһнаа хайаа бийлаа спонсорулаа. Эдэр аччаттар бийларэ олохтообут биригнэрин Афоня Лаврентьевна туттардылар.

Шөфгээх Хонтозо дотсадн мнла бнргэ «Эй-га днэлтн» үөрүүлэхтн асгыбт. Эбнэт кэннт-тн спорт үс көрүнтөр — волейболга, дуобанна, теннискә күрәстән кыаһынпааһын табыстыбт. Күнәттн нмн дотсад нппллзчыларн кууһунн Сынһалан днэлтнәр концерт көрдөрүбүт.

Диа, ити курдук үлалээн «Куестук» дегсад бишр
үөрөх дыялыш аһаран сагыны зөрсөргө күүс-уох
муниһунар.

У. МАКСИМОВА,
детицэ сэбизднссэрэ.

деонтологтара кытталары курдук кыды бэрил
лэр. Бу оюнууу кыдыны бийа бэлэниэн баран
саас бир кырааас алаасна түмүктүүр чыгыте кур
дук ылатар, ордук. Ойно огуола коллектива бүтүн
нүү баран кыттыны ылар. «Котөр тэрнэлэ» ма
кетын иштэн атын планета специалистара тахсан
тууааннаах идэлэринэн алааы чыгыбаллар. Кини
лэр тааастара-саптар, туттар тэрнэлэра Сир дьо
нуу кыаантэн ураты, бөдөлэригэр сөн түбөлөр тына
тигилэр, ойноуллар. Чыгыыи кыаантэн огуола
коллективид иштэр тууааннаах специалистар от
чуоттара итигилэр. Алааыи, хаартысааа түһүүлэр
буулааллар. Ойноуллубут отчуоттар огуола методи
ческый кабинеттар туттармаллар.

«Дьоккууский куорат билиннги балаһаманньата»

Бу оюуяууга үрдүкү кылаас үөрэнээччилэрэ, төрөппүттэр, педагогтар, нэһилнэк общественноһа кытааллар. Куорат тисээнатын, түгүтүн дьонун сэргэтин хайа гэрлэтэлэр түгү үлэллэстэрин туета ынан кэпсэтин барар. Ол туһунан тулааннаах тэрилтэлэр үлэһиттэрэ кэлэаллар.

б) Саха драматический театр — артист тахсал хаанын пьесалар туруорулалларын ордук экологический ис хоһоонноох спектакллар тусарынан кэтиэр.

н). Музыкальный театр — ирээдүйт эхлэл үнүү-
хүт айлдагуунаа концерт хайдах бичигдэжээ.

(БҮТҮҮТҮҮН 4-с үгнэ. 4-р үгнэ)

